

H. 5

code No: 6

कथा
विषयं - कारुण्यं परमा धर्मः ।

कारुण्यं

फारु

चित्तपुरी देश
कस्मिंश्चित् ग्रामे कश्चन धनिक
कुटुम्बं अवसत् । तस्य कुटुम्बस्य
नाम सूर्यगृहं इति । तत् गृहं
सुन्दरं विशालं गृहं आसीत् ।
चित्तपुरीभवेन तत् गृहं अलंकृतवति ।
तस्य कुटुम्बस्य पिता आसीत्
शिवः । तस्य कुटुम्बस्य माता
आसीत् सीता । तत् कुटुम्बं

दृष्ट्वा छात्राः आसीत् । ततः सर्वं
सन्तुष्टं कुटुम्बं आसीत् ।

पुरातनकाले शिवः

विविध कारुण्य प्रवर्तनं अकरोत् ।

किन्तु अद्य सः तत्रैव

कारुण्य प्रवर्तनं समापयति । सः

सर्व समये धर्मं सम्पादयति

इति विषयं चिन्तयति । ततः

कुटुम्बे कारुण्यश्च महत्त्वं विस्मरति

किन्तु तेषां पुत्रः विद्यालयतः

कारुण्यश्च अर्थं जानाति । अन्य

व्यक्तिः प्रश्ने सः उत्तरं करोति ।

पुत्रश्च अस्मिन् प्रवर्तनं विना

न भ्रष्टयति । अस्मिन् किन्

पितुः पुत्रस्य समीपं अगच्छति ।

वदति - "मम सर्वं प्रतीक्षा तव
जीवनं विजयं अस्ति, । मम सर्वं
धनस्य अधिकारि त्वं भवति ।
पुत्रतन काले अहं कारुण्यं प्रवर्तनं
करोमि । किन्तु फलं न लभ्यति ।

अतः किमर्थं वयं अस्माकं
धनं नाशयति" । पितुः वाक्यं

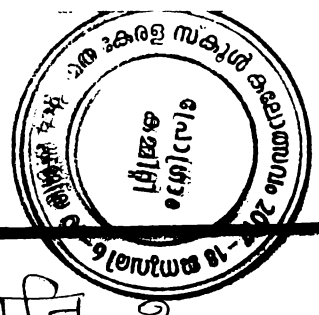
श्रुत्वा सेवाकालरूपेण पुत्रः उवाच -

"पिता त्वं किं वदति १ कारुण्यं
प्रवर्तनं तु कं ईश्वरपूजा भवति ।
इत्यस्य फलं ईश्वरस्य समीपं
वयं गच्छति तत् समग्रं लभ्यति ।

पुत्रः वाक्यं श्रुत्वा पिता पुच्छ
रूपेण उवाच - ईश्वरः ! ईश्वरः

इति नाम तु कं व्यक्तिं न अस्ति ।

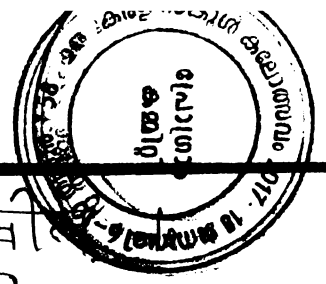
पितुः पुत्रस्य च वाक्यं श्रुत्वा
माता पुत्रीः च अत्र अगच्छति ।

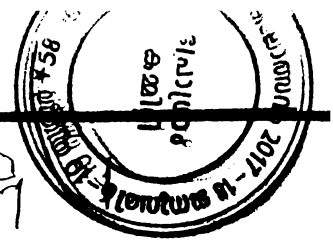
code No: G (Hb)

माता वदति - किं संभवति ?
पुत्र किं संभवति । तत् सम्य
पुत्रः वदति - कारुण्यं सर्वत्र
आधारं अस्मा । अथ अस्माकं
अवश्यम् कारणं अनेकः कारुण्यं
आसीत् । तत् श्रुत्वा पिता उवाच -
"कारुण्यं" अस्माकं अथ शब्द
अवश्यम् कारणं न अस्ति ।
सम प्रवर्तनं आसीत्" । माता पुत्रस्य
समीपं लुके वाचकं उवाच - तत्
तव पिता । त्वं पितुः समीपं
भीम शब्दं न संभाषणयति । त्वं
गच्छसि । माता वाक्यं श्रुत्वा पुत्रः
उवाच - अहं दरिद्रस्य समीपं
कारुण्यं प्रवर्तनं करोष्यमि ।
तत् सम इष्टं अ भवति । पिता
उवाच - त्वं कारुण्यं करोष्यसि ।
किन्तु सम धनं न उपयुजति ।
तत् श्रुत्वा माता भयति । माता

code No: 6 (H.S)

मरणस्य कारणं अहं आसीत्
अहं मृतं कुरुपिता भवति ।
तत् श्रुत्वा पुत्रीः अत्र अगच्छति
उवाच - मम सहोदरस्य मरणस्य
कारणं मम पिता भवति । मम
पितुः प्रवर्तनस्य फलं भवति ।
त्वं तत् दिनं व. अवदत् इतिवत् ।
ने अस्ति । इत्यस्य फलं भवति
मम सहोदरस्य मरणं । पिता
उवाच - ने वदति पुत्रीः ने
वदति । किन्तु पुत्री पुनः
उवाच - अ तस्यः कर्मस्य
फलं आसीत्, तत् दिनं अगच्छति
जनाः । सः अद्य इतिवत् ।
अमीप उपविशति । किन्तु
त्वं अमीप ने उपविशति । तव
मा मरणस्य जनाः ने अगच्छति ।

माता पुत्रः समीपं अगच्छति

या अतिशीघ्रं भ्रमति । पुत्रः

ने स्वसनयति । माता भीम

शब्दं शक्ति । पिता पुत्रीः यं

मातुः समीपं अतिशीघ्रं द्यावति ।

पिता उवाच - किं संभवति २.

माता उवाच - अहं मां पुत्रः गच्छति ।

मातुः वाक्मं श्रुत्वा पुत्रीः बार्ध

नाशयति । पिता मकं च वैद्यस्य

समीपं गच्छति । किन्तु पुत्रः

संक्षयति मरणं वैद्यः

स्थितिकरोति । वरुणस्य मरण

वलिं श्रुत्वा अनेन गृहं प्रवेशति ।

अनेकं अनेकं जनाः तस्यः मुखं

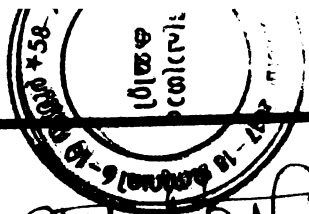
वृश्यन्ति इति कारणं तस्यः

गृहं अगच्छति । तेषां वरुणस्य

बन्धवाः नास्ति । वरुणस्य कारुण्येन

वदति - "शः अस्माकं पुत्रः" । पितृ
शेषाकुलरूपे वदति - "शः अस्मा
वाक्यं न अनुशीलयति" । तत्
दिने पुत्रः बहुवारं शक्ति ।
तस्मिन् समये त्वं हृदय
वेदने शः अनुभवति । मातापितरौ
पुत्रः वाक्यं न श्रूयति ।

त्वं दिनं समापयति ।
अन्ये दिनं अगच्छति । श्रूय
प्रकाशं सर्वे गृहस्थे उपदि
व्यापयति । माता पुत्रस्य समीपे
अगच्छति । माता वदति - श्रूय,
प्रभातं अगच्छति । त्वं न
उत्तिष्ठति । किन्तु पुत्रः मातुः
वाक्यं न श्रूयति । माता अनेक समे
समये वदति । किन्तु पुत्रः न उत्तिष्ठति ।

कारणं त्वं कारुण्यं ते प्रवर्तयति ।
 पुत्रीः वाक्यं श्रुत्वा पिता बहुवाहं
 शोदिति । पुत्रीः उवाच - पिता
 नं शोदिति । तव प्रवर्तनं
 ईश्वरः कामं कं कं ददाव्यति ।
 कारुण्यं प्रवर्तनं मार्गं कामं लभ्यति ।
 पुत्रीः वाक्यं श्रुत्वा पिता कारुण्यं
 प्रवर्तनं करोति ।

तस्यां जीवितं अन्तर्धं
 अगच्छति । श्वरः श्रमयः शः विविध
 कारुण्यं प्रवर्तितं अं करोति । तत्
 श्रमयः शः वदति - मम कारुण्यं
 प्रवर्तितं कारणं मम पुत्रस्य ।
 मातृकं अस्ति । कारुण्यस्य महत्त्वं
 मम पुत्रः मम मार्गं अहं परमं
 अपठत् । अद्य वदति ।